

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2

Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα

Τηλέφωνο : 210 212 4331

E-mail : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 28-5-2021

Αρ. πρωτ.: 640/122041

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου

Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ.: ΩΣ Π.Α.

ΘΕΜΑ: «Στήριξη των αγροτών, των συνεταιρισμών και των επιχειρήσεων μεταποίησης και τυποποίησης φρούτων που επλήγησαν από τους παγετούς της άνοιξης»

ΣΧΕΤ: Η ΠΑΒ 2509/23-4-2021

Απαντώντας στην παραπάνω Αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Γ. Καρασμάνης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το φαινόμενο του επαναλαμβανόμενου παγετού, που έπληξε φέτος διάφορες περιοχές ανά την Επικράτεια, ήταν πρωτόγνωρο και δικαιολογημένα προκάλεσε την ανησυχία των αγροτών μας για τις ζημιές που θα προκαλέσει στις καλλιέργειες και κατ' επέκταση στο εισόδημα τους.

Η Κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή, προεξάρχοντος του Πρωθυπουργού, έσκυψε πάνω από το πρόβλημα με ευαισθησία και πολιτική βούληση για εξεύρεση άμεσης λύσης.

Η ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επισκέφθηκε περιοχές και βρέθηκε σε χωράφια που έχουν πληγεί από τον παγετό, αρχικά στις 17.4.2021, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, κ. Σπήλιος Λιβανός, συνόδευσε τον Πρωθυπουργό σε περιοχές της Κορινθίας και, στη συνέχεια, στις 22.4.2021, ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Γιάννης Οικονόμου, επισκέφθηκε περιοχές της Αρκαδίας.

Θέση του Υπουργείου είναι, ο επαναλαμβανόμενος παγετός, ακραίο καιρικό φαινόμενο, μοναδικό για τα δεδομένα της Χώρας μας τα τελευταία 15 χρόνια, να αντιμετωπιστεί μέσα από το πλαίσιο του ΕΛΓΑ, με όποια κρατική αρωγή χρειαστεί, με νομιμότητα και αποτελεσματικότητα.

Σαν Υπουργείο αποσκοπούμε να καλυφθούν οι ζημιές που προκάλεσε στους Έλληνες παραγωγούς και αυτή η φυσική καταστροφή με ταχύτητα, αμεσότητα και δικαιοσύνη.

Τα συνεργεία του ΕΛΓΑ βρέθηκαν αμέσως στις πληγείσες περιοχές για την έγκαιρη και δίκαιη αποτύπωση της ζημίας. Για περαιτέρω ενημέρωση, σας διαβιβάζουμε το με αριθ. πρωτ. 3960/27-4-2021 έγγραφο του ΕΛΓΑ.

Η Κυβέρνηση της ΝΔ έδωσε το στίγμα της τα δύο τελευταία χρόνια, με το απόλυτο νοικοκύρεμα στα οικονομικά του ΕΛΓΑ, που είχε σαν αποτέλεσμα την ταχύτητα στην αντιμετώπιση όλων των τελευταίων φυσικών καταστροφών και την πρωτοφανή βέβαια καταβολή σε μια δόση του συνόλου της αποζημίωσης για τις ζημιές του 2020. Αφήνουμε στο παρελθόν τις γνωστές

καθυστερήσεις και ταλαιπωρίες που υπέστησαν οι αγρότες μας και θέτουμε τις βάσεις για την αποτελεσματική λειτουργία του Οργανισμού.

Περαιτέρω, σύμφωνα με όσα δήλωσε ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στη Βουλή, απαντώντας σε σχετική επίκαιρη ερώτηση, «Πράγματι, η κλιματική αλλαγή έχει επηρεάσει και τη γεωργική παραγωγή. Δεν έχει γίνει ουσιαστική προεργασία στη χώρα μας για να μπορέσει το ΥΠΑΑΤ και ειδικά ο ΕΛΓΑ να αντιμετωπίσει το μεγάλο φάσμα των ζημιών που έρχονται ως απόρροια της κλιματικής αλλαγής. Έχουμε συνεργασία με την Παγκόσμια Τράπεζα και αναμένουμε την αποτύπωση μιας σημαντικής μελέτης που έχει γίνει για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής. Επίσης, με τη συμμετοχή της ηγεσίας του ΕΛΓΑ, έχουμε δημιουργήσει μία ομάδα εργασίας, η οποία μέσα στους επόμενους μήνες θα καταλήξει σε μία πρόταση για τον εκσυγχρονισμό του Οργανισμού, η οποία θα τεθεί σε δημόσια διαβούλευση, με τη συμμετοχή όλων των κομμάτων, συνδικαλιστικών οργανώσεων και αγροτών. Πρόκειται για μία επίπονη διαδικασία, αλλά είναι αναγκαίο να θωρακίσουμε τον ΕΛΓΑ, με τρόπο ώστε να μπορεί να αντιμετωπίζει άμεσα και καίρια τις συνέπειες από το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής στην αγροτική παραγωγή.»

Σχετικά με το θέμα αυτό, σας παραπέμπουμε και στην τοποθέτηση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σπήλιου Λιβανού, κατά την απάντησή του στη Βουλή στις 19.4.2021 στην επίκαιρη ερώτηση 683/12.4.2021 και αντίστοιχα στις 21.4.2021 στην επίκαιρη ερώτηση 690/12.4.2021.

Περαιτέρω, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σπήλιος Λιβανός, κατά την παρέμβασή του στο Συμβούλιο των Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της Ε.Ε., το οποίο πραγματοποιήθηκε δια τηλεδιασκέψεως, τη Δευτέρα, 26 Απριλίου:

- Υπογράμμισε την ανάγκη να σταθεί η Ευρώπη αλληλέγγυα στους αγρότες που υπέστησαν πρωτοφανείς καταστροφές από τα έκτακτα κλιματικά φαινόμενα στην Ελλάδα, τη Γαλλία και την Ιταλία.
- Χαρακτήρισε πρωτοφανείς τις ζημιές με άμεσο και έμμεσο κόστος, καθώς δεν αφορούν μόνο στην πρωτογενή παραγωγή, αλλά και στη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων.
- Τόνισε ότι οι πρόσφατοι, σπάνιοι για την εποχή, παγετοί τον Μάρτιο και τον Απρίλιο στην Ελλάδα, με επίκεντρο τη Βόρεια, την Κεντρική Ελλάδα και την Πελοπόννησο, επέφεραν καταστροφές που μπορεί να φτάνουν και στο 100% σε διάφορες καλλιέργειες.
- Εκτίμησε, δε, ότι, λαμβάνοντας υπ' όψιν την εξαιρετική σοβαρότητα της κατάστασης, ιδιαίτερα στους οπωρώνες, τεκμηριώνεται η ενεργοποίηση όλων των πιθανών έκτακτων και πρόσθετων μέτρων σε επίπεδο ΕΕ, όπως το άρθρο 221 της ΚΟΑ για την αποζημίωση των πληγέντων παραγωγών.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, με πρωτοβουλία του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σπήλιου Λιβανού, δημιουργήθηκε από τις τρεις Ευρωπαϊκές Χώρες του Νότου (Ελλάδα-Γαλλία-Ιταλία) που επλήγησαν από τους πρόσφατους παγετούς, ένα κοινό μέτωπο διεκδίκησης εξεύρεσης κονδυλίων για αποζημιώσεις τέτοιων φαινομένων. Ως εκ τούτου, οι Υπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελλάδας, κ. Σπήλιος Λιβανός, της Γαλλίας, κ. Julien Denormandie, και της Ιταλίας, κ. Stefano Patuanelli, με κοινή επιστολή τους προς τον Επίτροπο Γεωργίας της ΕΕ, κ. Janusz Wojciechowski, και τον Επίτροπο Προϋπολογισμού, κ. Johannes Hahn:

- ζητούν την ενεργοποίηση του άρθρου 221 του Κανονισμού για την ενιαία Κοινή Οργάνωση Αγοράς (ΚΟΑ), με στόχο την ανακούφιση των συνεπειών για τους αγρότες, που υπέστησαν ζημιές από τον πρωτοφανή παγετό του Μαρτίου και Απριλίου. Στην πράξη, οι τρεις Υπουργοί ζητούν από την ΕΕ να ενεργοποιήσει κονδύλια προς στήριξη των καλλιεργητών των τριών χωρών που υπέστησαν σοβαρές ζημιές από τον παγετό του Μαρτίου και του

Απριλίου, καθώς οι καταστροφές ήταν πρωτοφανείς και για τις τρεις χώρες. Όπως υπενθυμίζουν στην επιστολή τους οι τρεις Υπουργοί, αυτό το άρθρο έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε έκτακτες περιπτώσεις, για παράδειγμα το 2018 στην περιοχή της Βαλτικής, κάτι που αποτελεί προηγούμενο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως νομική βάση για παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- ζητούν την έγκριση της Επιτροπής και για την παροχή εθνικής βοήθειας προς τους πληγέντες
- προτείνουν και την τροποποίηση του άρθρου 71, παράγραφος 8, η οποία αποσκοπεί να δώσει τη δυνατότητα σε εκείνα τα κράτη μέλη που το επιθυμούν, να στοχεύσουν ένα μικρό μέρος των άμεσων πληρωμών που διατίθεται σε κάθε κράτος μέλος, ώστε να δημιουργηθεί δίκτυ ασφαλείας για όλες τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, ενόψει καταστροφικών γεγονότων, όπως εκείνων που επηρέασαν πολλές ευρωπαϊκές περιοχές τον περασμένο Απρίλιο

Πέραν των τριών υπογραφόντων την επιστολή, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σπήλιος Λιβανός, μέσα από διαδοχικές επαφές με ομολόγους του, έχει επιτύχει την υποστήριξη του αιτήματος που καταθέτουν Ελλάδα, Γαλλία και Ιταλία και από άλλες χώρες.

Καθεστώς της προαιρετικής συνδεδεμένης ενίσχυσης

Η χώρα μας, με σκοπό να υποστηρίξει τομείς της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων που αντιμετωπίζουν προβλήματα, έχει αξιοποιήσει το εργαλείο που προσφέρει η Κοινή Γεωργική Πολιτική και ονομάζεται καθεστώς της προαιρετικής συνδεδεμένης ενίσχυσης [αρ. 52, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013].

Στο πλαίσιο αυτού του καθεστώτος, ενισχύονται οι παραγωγοί που παραδίδουν τα προϊόντα τους στις αντίστοιχες μεταποιητικές επιχειρήσεις, ώστε να υπάρχει επάρκεια εφοδιασμού με πρώτη ύλη και να συνεχίζεται απρόσκοπτα η παραγωγή τους. Ως εκ τούτου, από 01.01.2015, έχει ενταχθεί στο καθεστώς της προαιρετικής συνδεδεμένης ενίσχυσης ο τομέας του συμπύρηνου ροδάκινου που οδηγείται προς χυμοποίηση, ο οποίος είναι κατ' εξοχήν εξαγωγικός, με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς και τις πληρωμές. Συγκεκριμένα, για το έτος ενίσχυσης 2021, ο συνολικός ετήσιος προϋπολογισμός ανέρχεται στο ποσό των 2.821.043€.

Ενημερωτικά αναφέρεται ότι, στην περίπτωση που έχει γίνει καρπόδεση, έχει αναπτυχθεί ο καρπός και για διάφορους λόγους (κλιματολογικές συνθήκες, καλλιεργητικές πρακτικές κ.τ.λ.) δεν επιτυγχάνονται τα αναμενόμενα ποιοτικά χαρακτηριστικά για την εμπορία του νωπού προϊόντος, δύναται η δυνατότητα στους παραγωγούς να διοχετεύσουν τα συμπύρηνα ροδάκινα σε βιομηχανίες παραγωγής χυμού.

Στην περίπτωση που υπάρχουν διαπιστωμένες εξατομικευμένες ζημιές ανά δικαιούχο από τον ΕΛΓΑ, δύναται οι ποσότητες αυτές να προσμετρούνται στη συνολική επιλέξιμη ποσότητα. Ο ΕΛΓΑ υποχρεούται στην αποστολή σχετικού ηλεκτρονικού αρχείου με τα αποτελέσματα εκτιμήσεων ζημιών στον ΟΠΕΚΕΠΕ το αργότερο ως το τέλος Φεβρουαρίου του έτους που έπεται της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης.

Ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis)

Για τη στήριξη του εισοδήματος των ροδακινοπαραγωγών που επλήγησαν από τα περιοριστικά μέτρα αποτροπής εξάπλωσης του κορωνοϊού και από ακραία καιρικά φαινόμενα, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σπήλιος Λιβανός, και ο Υπουργός αναπληρωτής Οικονομικών, κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης, υπέγραψαν τη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της παραγωγής ροδάκινων, ύψους 8,5 εκατομμυρίων ευρώ.

Συγκεκριμένα, με την αριθ. 553/85731/29-3-2021 απόφαση των εν λόγω Υπουργών «Χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και ειδικότερα στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής βιομηχανικών και επιτραπέζιων ροδάκινων

και νεκταρινιών στους παραγωγούς στις Π.Ε Ημαθίας, Πέλλας, Κοζάνης, Φλώρινας, Λάρισας και Τρικάλων και λεπτομέρειες εφαρμογής, στα πλαίσια εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Επιτροπής (ΕΕ L 352, 24.12.2013) όπως τροποποιήθηκε με τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 316/2019 (L51/1/22-02-2019)» (Β'1224/30-3-2021), πραγματοποιήθηκε η χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής βιομηχανικών και επιτραπέζιων ροδάκινων και νεκταρινιών στους παραγωγούς με αγροτεμάχια στις Π.Ε Ημαθίας, Πέλλας, Κοζάνης, Φλώρινας, Λάρισας και Τρικάλων. Ο συνολικός αριθμός δικαιούχων ανέρχεται σε 10.087 και το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε ανέρχεται σε 8.420.320,50€.

Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι, σε κάθε περίπτωση, για τα θέματα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και για τα θέματα των τιμών των προϊόντων και της διάθεσης αυτών, απαιτείται η ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης όλων των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσω της δραστηριοποίησής τους σε συλλογικές δομές για τη συλλογική διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων τους και της προώθησης αυτών.

Συγκεκριμένα, η πολιτική στον τομέα των οπωροκηπευτικών ασκείται μέσα από τις Οργανώσεις Παραγωγών [Κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, (ΕΕ) αριθ. 891/2017, (ΕΕ) αριθ. 892/2017 και (ΕΕ) αριθ. 543/2011, όπως ισχύουν, Υπουργικές Αποφάσεις με αριθμ. 4270/139407/28-12-2017 (Β'5/5-1-2018), 397/18235/16-2-2017 (Β'601/24-2-2017) και 266355/11-02-2009 (Β'594/1-4-2009), όπως ισχύουν], οι οποίες δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους.

Οι Οργανώσεις Παραγωγών, μέσα από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα, δύνανται να υλοποιούν δράσεις, οι οποίες περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προώθηση των προϊόντων τους,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση),
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά -δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Η δραστηριοποίηση των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους επιτυγχάνουν αποτελεσματικότερη διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, μεγέθυνση εκμεταλλεύσεων, μείωση κόστους εισροών, αποτελεσματικότερη πρόσβαση στις αγορές, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας των προϊόντων, αυξημένη διαπραγματευτική ισχύ έναντι των μεσαζόντων και των προμηθευτών και αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, συμβάλλοντας στη δημιουργία οικονομικών κλίμακας.

Ειδικά, σε τέτοιες περιόδους κρίσεων ο ρόλος των συλλογικών δομών, όπως είναι οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, οι Συνεταιρισμοί κ.ά., οφείλει να είναι ουσιαστικός και παρεμβατικός και να δίνει λύσεις στα προβλήματα του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου.

Στις Περιφερειακές Ενότητες Ημαθίας, Πέλλας, Φλώρινας, Κοζάνης και Λάρισας έχουν αναγνωριστεί Οργανώσεις Παραγωγών με πυρηνόκαρπα και εφαρμόζουν Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Επίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΣΔΕ έτους 2020, στις Περιφερειακές Ενότητες Ημαθίας και Πέλλας, καθώς και στις Περιφερειακές Ενότητες, Φλώρινας (όπου ανήκει ο Δήμος Αμυνταίου), Κοζάνης (όπου ανήκει ο Δήμος Βελβεντού) και Λάρισας, η καλλιεργούμενη έκταση με πυρηνόκαρπα (κυριότερες καλλιέργειες ροδάκινα επιτραπέζια και μεταποίησης, νεκταρίνια, βερίκοκα, δαμάσκηνα, κεράσια) εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Καλλιέργεια	Π.Ε. Ημαθίας (στρ.)	Π.Ε. Πέλλας (στρ.)	Π.Ε. Φλώρινας (στρ.)	Π.Ε.Κοζάνης (στρ.)	Π.Ε.Λάρισας (στρ.)	Σύνολο Χώρας (στρ.)
Πυρηνό- καρπα	171.365,20	312.962,60	15.598,40	13.684	38.367,80	641.168,50

Υπομέτρο 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»

Δεδομένης της οικονομικής κρίσης λόγω της πανδημίας, στα επενδυτικά μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 (Σχέδια Βελτίωσης και Μεταποίηση) χορηγούνται παρατάσεις υλοποίησης επενδύσεων. Συγκεκριμένα στο πλαίσιο των δράσεων του Υπομέτρου 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων», οι οποίες έχουν προκηρυχθεί ήδη, παρέχεται στήριξη σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Υπομέτρου 4.2 – δράσεις 4.2.1 και 4.2.2, έχουν ληφθεί μέτρα προς διευκόλυνση των δικαιούχων των πράξεων που έχουν ενταχθεί στο πλαίσιο του υπομέτρου, προκειμένου να είναι δυνατή η απρόσκοπτη υλοποίηση των επενδυτικών τους σχεδίων, χωρίς καθυστερήσεις, κατά την περίοδο που εφαρμόζονται τα έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του συνεχιζόμενου κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Επιπλέον, θεσπίστηκαν και διατάξεις που θα διατηρηθούν και μετά τη λήξη των κατεπειγόντων μέτρων, με στόχο την ταχύτερη υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων και την αποφυγή απώλειας κοινοτικών πόρων, καθώς και τη διασφάλιση της απορροφητικότητας της δημόσιας ενίσχυσης.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά στις οριζόμενες από το θεσμικό πλαίσιο καταληκτικές προθεσμίες, έχουν ήδη δοθεί δύο παρατάσεις της καταληκτικής προθεσμίας υποβολής της αίτησης πρώτης πληρωμής των δικαιούχων, με την τελευταία να αφορά οριζόντια παράταση αυτής έως την 31^η-10-2021.

Σε ό,τι αφορά στην προθεσμία υλοποίησης των έργων, έχει ορισθεί για όλα τα έργα, ως καταληκτική προθεσμία, η 31^η/12/2022, ώστε να προχωράει η υλοποίησή τους και να έχουμε απορροφήσεις των ενωσιακών πόρων. Ωστόσο, έχει εξασφαλισθεί παράταση πληρωμών και πέραν της ημερομηνίας αυτής, ώστε να διευκολυνθούν οι επιχειρήσεις στην υλοποίηση των επενδύσεών τους.

Καταπολέμηση των «ελληνοποιήσεων»

Όσον αφορά στην καταπολέμηση των «ελληνοποιήσεων», επισημαίνεται ότι στον Αγροδιατροφικό Τομέα ως «ελληνοποίηση» μπορεί να θεωρηθεί οποιαδήποτε ψευδής ή παραπλανητική ένδειξη ως προς την προέλευση και την καταγωγή αγροτικού προϊόντος και γενικά οποιαδήποτε πρακτική (πράξη ή παράλειψη), η οποία είναι ικανή να δημιουργήσει την εσφαλμένη, ψευδή και παραπλανητική εντύπωση ότι η Ελλάδα είναι η χώρα καταγωγής και προέλευσης του εν λόγω προϊόντος μολονότι η πραγματική χώρα καταγωγής και προέλευσης είναι άλλη, στοχεύοντας, κατά κανόνα, στον προσπορισμό αθέμιτου κέρδους.

Η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, επιδιώκοντας τη θωράκιση του αγροτικού εισοδήματος, έχει θέσει ως στρατηγική προτεραιότητά της την πάταξη των «ελληνοποιήσεων», μίας μάστιγας

που έχει ως αποτέλεσμα την απομείωση του αγροτικού εισοδήματος, την εξαπάτηση του καταναλωτή, τη δημιουργία αθέμιτου ανταγωνισμού και τη βλάβη της εθνικής οικονομίας.

Σε αυτήν την κατεύθυνση, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έκανε το πρώτο και σημαντικό βήμα με την ψήφιση του Ν.4691/2020 (108 Α') «Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα». Στον εν λόγω νόμο, με γνώμονα την προστασία των ελληνικών προϊόντων και κατ' επέκταση των Ελλήνων παραγωγών και καταναλωτών από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, θεσπίζεται emphaticά η αυστηροποίηση του κυρωτικού πλαισίου, ειδικά στις περιπτώσεις «ελληνοποιήσεων» προϊόντων Π.Ο.Π.- Π.Γ.Ε., Ε.Π.Ι.Π. και βιολογικών, η πρόβλεψη για πρώτη φορά ειδικών ποινικών αδικημάτων για τους παραβάτες και η αποτρεπτική για τους επίδοξους «ελληνοποιητές» επαύξηση των χρηματικών προστίμων. Αναλυτικότερα, προβλέπεται:

- ειδικό ποινικό αδίκημα για όποιον εξάγει τρόφιμα νοθευμένα ή επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου,
- η θέσπιση ενός νέου αδικήματος, αυξημένης ποινικής απαξίας (ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 3 ετών ή χρηματική ποινή), η οποία καταλαμβάνει όποιον με πρόθεση παράγει, εισάγει, εξάγει, αποθηκεύει, διακινεί ή διαθέτει στην κατανάλωση τρόφιμα, τα οποία κατά τη διαπίστωση της αρμόδιας αρχής είναι νοθευμένα και επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου,
- η -υπό προϋποθέσεις και κατόπιν έκδοσης εισαγγελικής διάταξης- δημοσιοποίηση στοιχείων κατηγορουμένων ή καταδικασθέντων για ειδικά ποινικά αδικήματα σχετικά με «ελληνοποιήσεις» προκειμένου –μεταξύ άλλων- να προστατευθεί η δημόσια υγεία,
- η θέσπιση ποινής φυλάκισης τουλάχιστον 2 ετών σωρευτικά με χρηματική ποινή για τους παραβάτες Π.Ο.Π.-Π.Γ.Ε.-Ε.Π.Ι.Π. και βιολογικών προϊόντων καθώς και η θεσμοθέτηση επιβολής σε βάρος των ανωτέρω, διοικητικού προστίμου ύψους έως –κατ' αρχήν- 300.000 ευρώ, το οποίο μπορεί να φτάσει ή ακόμη και να ξεπεράσει τα 600.000 ευρώ, εάν η σχετική παράβαση έχει διαπραχθεί από επιχείρηση με κύκλο εργασιών άνω των 10 εκατομμυρίων ευρώ,
- η πρόβλεψη επιβολής μόνιμης αφαίρεσης του δικαιώματος χρήσης ενδείξεων Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε., Ε.Π.Ι.Π. ή βιολογικών προϊόντων σε βάρος των υποτρόπων και
- η συνεκτίμηση του παρανόμως προσποριζόμενου κέρδους κατά την επιμέτρηση του διοικητικού προστίμου σε βάρος «ελληνοποιητών».

Συγκεκριμένα, όσον αφορά στη διακίνηση και εμπορία των νωπών οπωροκηπευτικών, η Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011 «για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών» και της με αριθ. 257543/31-7-2003 Κ.Υ.Α «Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του ΚΑΝ (ΕΚ) 1148/2001 της Επιτροπής των Ε.Κ, σχετικά με τους ελέγχους τήρησης των προδιαγραφών εμπορίας που εφαρμόζονται στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών» (Β'1122/8-8-2003), συντονίζει, οργανώνει και εποπτεύει ελέγχους συμμόρφωσης προς τα ισχύοντα πρότυπα εμπορίας σε όλα τα στάδια της εμπορικής αλυσίδας (εισαγωγές, εξαγωγές, ενδοκοινοτική διακίνηση, καθώς και στην εγχώρια αγορά) νωπών οπωροκηπευτικών.

Οι ανωτέρω έλεγχοι που αφορούν στην ποιότητα, τη χρήση κατάλληλων συσκευασιών, καθώς και την αναγραφή της προέλευσης στη σήμανση των συσκευασιών των προϊόντων, εξασφαλίζουν τη διάθεση στην αγορά ποιοτικά κατάλληλων προϊόντων, ενώ αναβαθμίζουν και αναδεικνύουν τα εγχώρια αγροτικά προϊόντα, προσδίδοντας σε αυτά προστιθέμενη αξία.

Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των ελέγχων, η Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει προβεί στην αναβάθμιση της ηλεκτρονικής εφαρμογής «Μητρώο εμπόρων νωπών οπωροκηπευτικών» (ΜΕΝΟ) με την υιοθέτηση νέου συστήματος ελέγχου για τα νωπά οπωροκηπευτικά, βασισμένο στην ανάλυση επικινδυνότητας, σε εφαρμογή της με αριθ.

2069/54616/02-05-2013 Υ.Α. (Β'1132/10-05-2013). Με τον τρόπο αυτόν, επιτυγχάνεται η ιχνηλασιμότητα στα νωπά οπωροκηπευτικά και η καλύτερη οργάνωση του ποιοτικού ελέγχου, εξασφαλίζοντας τη διακίνηση ασφαλών προϊόντων προς όφελος τόσο του παραγωγού όσο και του καταναλωτή.

Επίσης, η ως άνω Διεύθυνση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων βρίσκεται σε καθημερινή επικοινωνία με τις ΔΑΟΚ σε όλη την Επικράτεια, ώστε να εφαρμόζεται ομοιόμορφα η νομοθεσία και να διασφαλίζεται το συμφέρον όλων των νόμιμων επιχειρήσεων και των παραγωγών. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται παραβάσεις, επιβάλλονται άμεσα οι προβλεπόμενες κυρώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4235/2014 (Α'32) και των εφαρμοστικών διατάξεων που απορρέουν από αυτόν.

Υπογραμμίζεται ότι στόχος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι οι αυστηροί και αδιάλειπτοι έλεγχοι να αποτελέσουν τη «νέα κανονικότητα» στη χώρα μας και να συνεχίζονται με τη δέουσα σχολαστικότητα και αυστηρότητα και τα επόμενα χρόνια. Για τον λόγο αυτόν, την αυστηροποίηση του κυρωτικού πλαισίου θα ακολουθήσει η προγραμματισμένη αναδιοργάνωση του ελεγκτικού μηχανισμού, η απάλειψη αλληλοεπικαλύψεων, η χρήση νέων τεχνολογιών ιχνηλασιμότητας, η ενιαιοποίηση και διαλειτουργικότητα των βάσεων δεδομένων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με άλλα συναρμόδια Υπουργεία με σκοπό την αποτελεσματικότητα, τις διασταυρωτικές πληροφορίες των ελέγχων και την επιτάχυνση της επιβολής των προστίμων.

Άλλωστε, στις προτεραιότητες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την επόμενη περίοδο, είναι ότι πρέπει:

- Να διαμορφώσει τα χρηματοδοτικά του εργαλεία για τα επόμενα επτά χρόνια.
- Να προστατεύσει την ελληνική παραγωγή και να αποτρέψει τις ελληνοποιήσεις προϊόντων.
- Να ενισχύσει τους ελέγχους για την ασφάλεια του καταναλωτή.
- Να δώσει προστιθέμενη αξία στα ελληνικά προϊόντα και να τα κάνει πιο ανταγωνιστικά στις διεθνείς αγορές.
- Να ενισχύσει το ελληνικό σήμα.

Προβολή και προώθηση αγροτικών προϊόντων

Πολύτιμο και αποτελεσματικό χρηματοδοτικό εργαλείο για την ενδυνάμωση του εξαγωγικού εμπορίου και του ανοίγματος νέων αγορών για τα ελληνικά ποιοτικά αγροτικά προϊόντα αποτελούν οι ενέργειες προβολής και προώθησης αγροτικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά της Ε.Ε. και στις αγορές τρίτων χωρών, στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1144/2014, με ενωσιακή χρηματοδότηση 70-80%.

Οι δικαιούχοι φορείς οργανώσεις παραγωγών, ενώσεις οργανώσεων παραγωγών, συμπράξεις του αγροδιατροφικού τομέα, επαγγελματικές και διεπαγγελματικές οργανώσεις υποβάλλουν κάθε χρόνο στην Ε.Ε. τις προτάσεις τους προς έγκριση.

Οι ενέργειες προώθησης και προβολής των αγροτικών προϊόντων, μέσω των ανωτέρω εγκεκριμένων προγραμμάτων τριετούς διάρκειας, αφορούν στη συμμετοχή των δικαιούχων φορέων σε εκθέσεις τροφίμων στις χώρες στόχους, επιχειρηματικές συναντήσεις, προώθηση του προϊόντος σε σημεία πώλησης, έντυπες και on line καταχωρήσεις, social media, εκπαιδευτικά ταξίδια, γευστικές δοκιμές, σεμινάρια, workshops κ.ά.

Ήδη, υλοποιούνται στη χώρα μας 21 προγράμματα προώθησης, συνολικού προϋπολογισμού περίπου 50.000.000 ευρώ, που αφορούν προϊόντα, όπως είναι η φέτα, το ρύζι, το αιγοπρόβειο κρέας, το κοτόπουλο, τα οπωροκηπευτικά, ο κρόκος Κοζάνης, η κονσέρβα ροδάκινο και τα καλάθια πιστοποιημένων αγροτικών προϊόντων ποιότητας ΠΟΠ, ΠΓΕ, βιολογικά (λάδι, κρασί, τυριά κ.λπ.) σε περιφερειακό επίπεδο.

Τα αγροτικά μας προϊόντα προβάλλονται σε χώρες της Ε.Ε και σε Τρίτες Χώρες, όπως Κίνα, Ιαπωνία, ΗΠΑ, Καναδάς, Ινδία, Ν. Κορέα, Σιγκαπούρη, ΗΑΕ, Κατάρ, Ιορδανία, Λίβανος, Αργεντινή, Μεξικό κ.α.

Ειδικότερα:

- ✓ η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ "ΑΛ.Μ.ΜΕ" Α.Ε υλοποιεί ήδη 2 εγκεκριμένα προγράμματα προώθησης για κονσέρβα ροδάκινο, συνολικού προϋπολογισμού 5.450.000 ευρώ.
- ✓ Η ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ υλοποιεί 2 εγκεκριμένα προγράμματα προώθησης οπωροκηπευτικών, συνολικού προϋπολογισμού 6.100.000 ευρώ.
- ✓ Η ΔΕΛΚΟΦ, επίσης, υλοποιεί 2 εγκεκριμένα προγράμματα προώθησης για κονσέρβα ροδάκινο, συνολικού προϋπολογισμού περίπου 3.500.000 ευρώ.

Με την υποβολή προτάσεων κάθε χρόνο και τις εγκρίσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι δικαιούχοι φορείς της χώρας μας μπορούν να αξιοποιούν τις χρηματοδοτούμενες ενέργειες προβολής και προώθησης προς όφελος των παραγωγών μελών τους και να αυξάνουν την ανταγωνιστικότητα των ποιοτικών ελληνικών προϊόντων τους στις διεθνείς αγορές.

Προτεραιότητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι η ορθή παρακολούθηση υλοποίησης των προγραμμάτων προβολής και προώθησης και η διαρκής ενημέρωση των δικαιούχων φορέων για τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση από τη χώρα μας των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων προώθησης των ποιοτικών γεωργικών ελληνικών προϊόντων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

Το με αριθ. πρωτ. 3960/27-4-2021 έγγραφο του ΕΛΓΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Οικονομικών
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων
- Γραφείο κ. Υπουργού
3. Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων
- Γραφείο κ. Υπουργού
4. Βουλευτή κ. Γ. Καρασμάνη